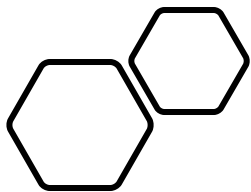

Finanšu nozares aktualitātes

LATVIJAS TIRDZNIECĪBAS UN RŪPNIECĪBAS KAMERAS PREZIDIJA SĒDE 28.09.2020

Saturs

- Finansējuma pieejamība
- Kontu (ne)atvēršana/slēgšana
- Latvijas konkurētspēja ārvalstu investīciju piesaistē (trešo valstu uzņēmumu iespējas darboties Latvijā)
- Banku sniegto pakalpojumu izmaksas
- Risinājumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanai – saimnieciskās darbības kods, KYC Utility

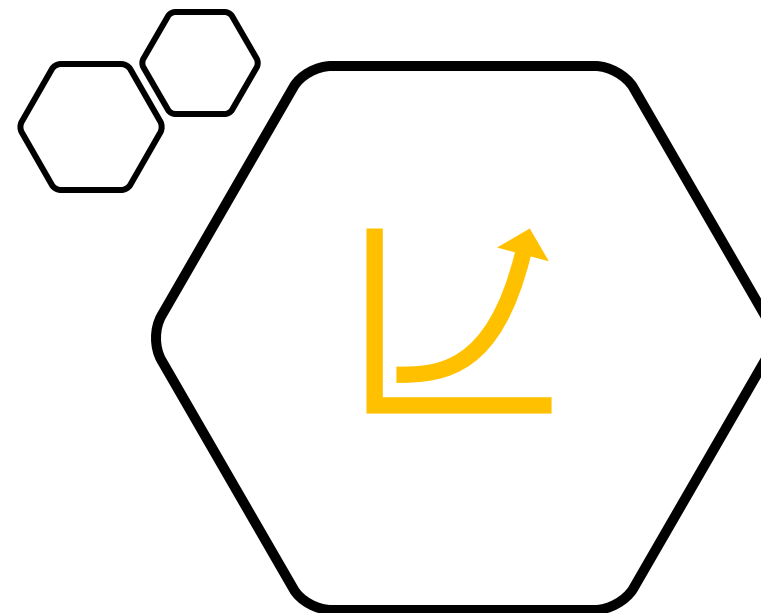

Bankas – drošs atbalsts COVID-19 laikā

Salīdzinot ar gada sākumu, **pieaudzis** (apjoms):

- Kopējais kredītportfelis – par **0,9%**
- Bruto aktīvi pieauguši līdz 21,75 miljardiem EUR – par **5,8%**
- Kapitāls pieaudzis līdz 1,9 miljardiem EUR – par **1,7%**
- Kredīti rezidentiem mājokļa iegādei – par **0,4%**
- Kredīti uzņēmumiem – par **0,5%**
- Noguldījumi – par **2,5%**

**Privātpersonu
hipotekārie kredīti**

 5 613

309 286 837 EUR

**Privātpersonu patēriņa
kredīti (līzings u.c.)**

 4 530

23 658 807 EUR

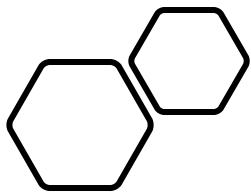
**Uzņēmumu
kredīti**

 3 114

753 020 820

Latvijas bankās saistību izpilde šobrīd atlikta 13 257 līgumiem par kopējo summu – **1,1 miljards EUR**

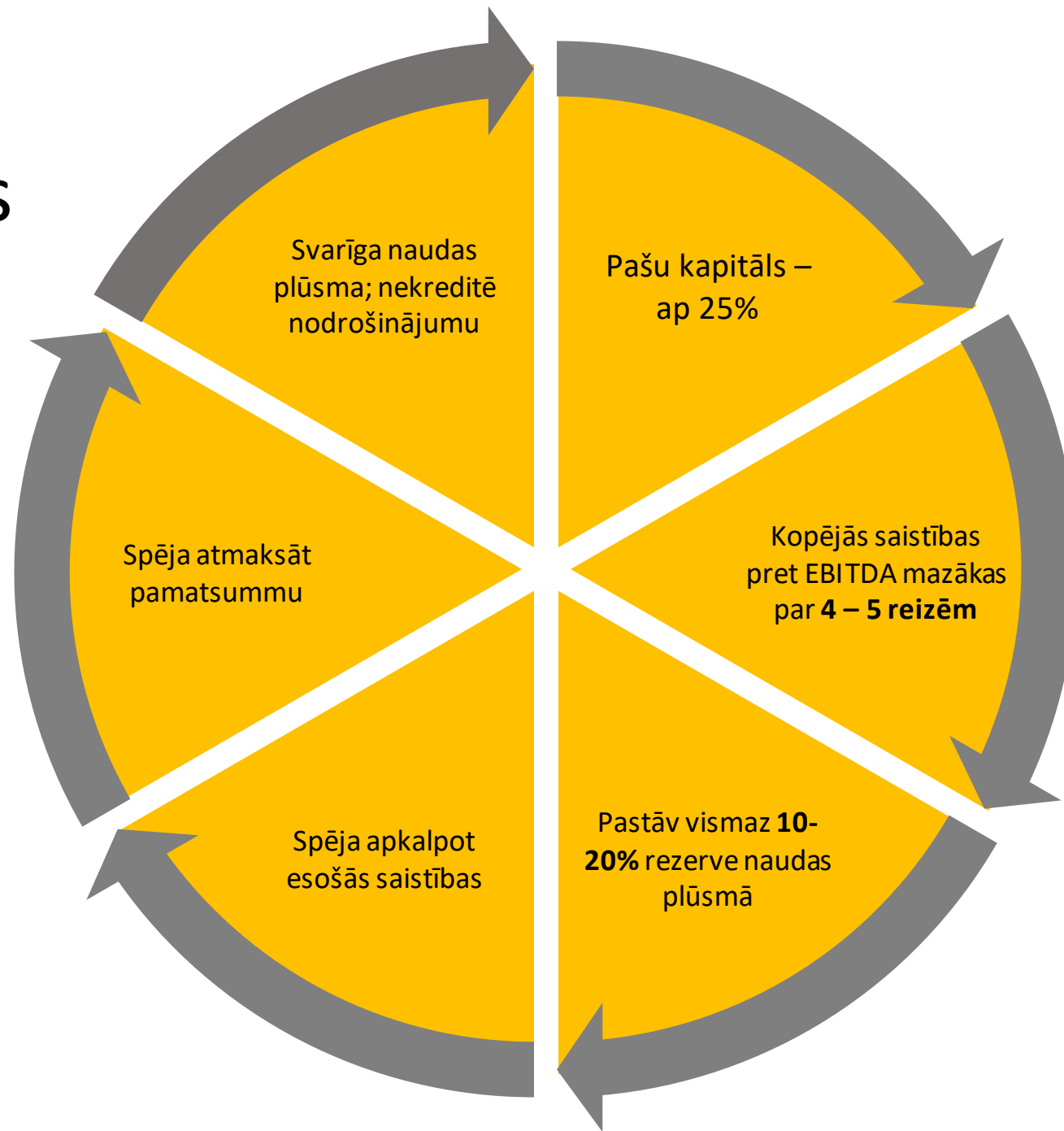

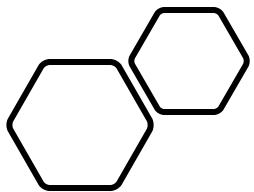

Bankas – iespēja aizņemties

Kredīta pieejamības recepte

Uzņēmumu iespējas aizņemties

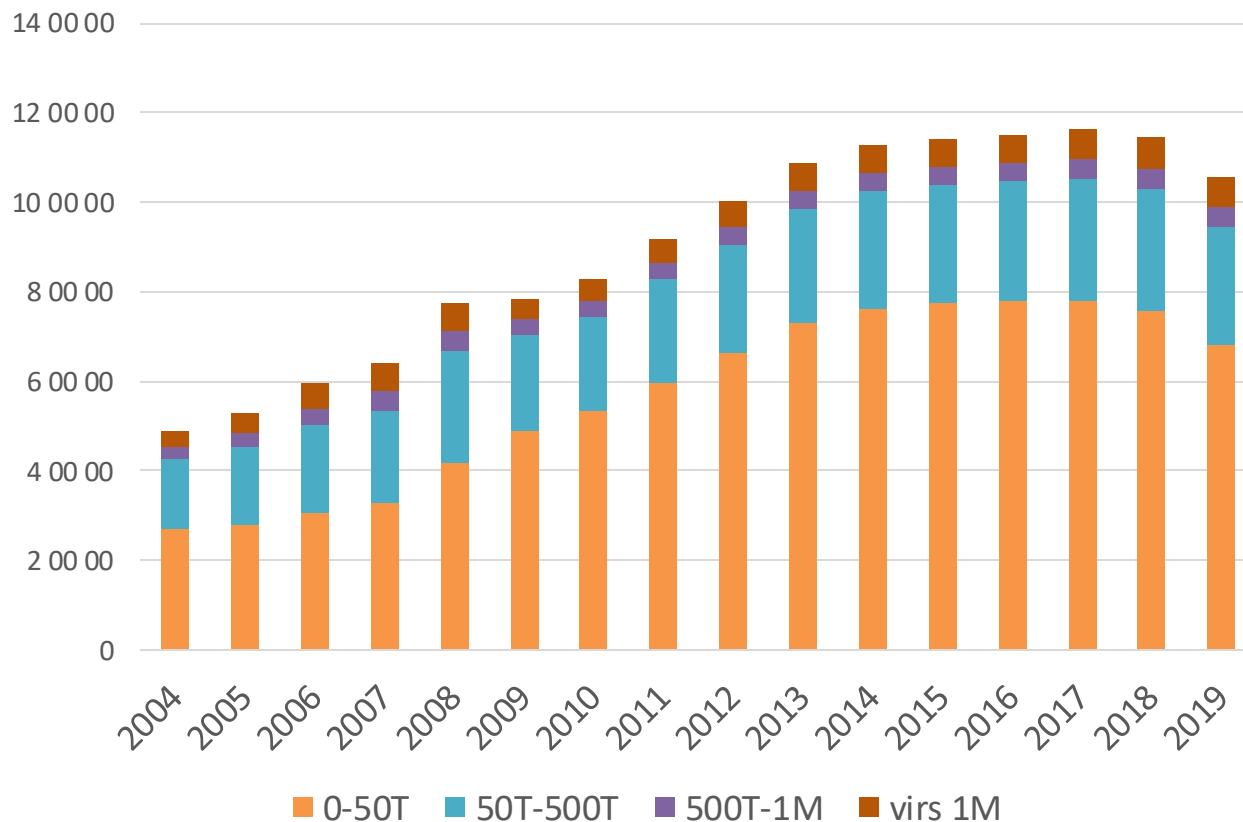
2019.gadā kopumā bija reģistrēti **105 524** uzņēmumi.

2019.gadā tas samazinājās par 8%. Uzņēmumu skaita samazinājums vērojams visās grupās, bet **lielākais kritums** bija apgrozījuma grupā **0-50 000 EUR**

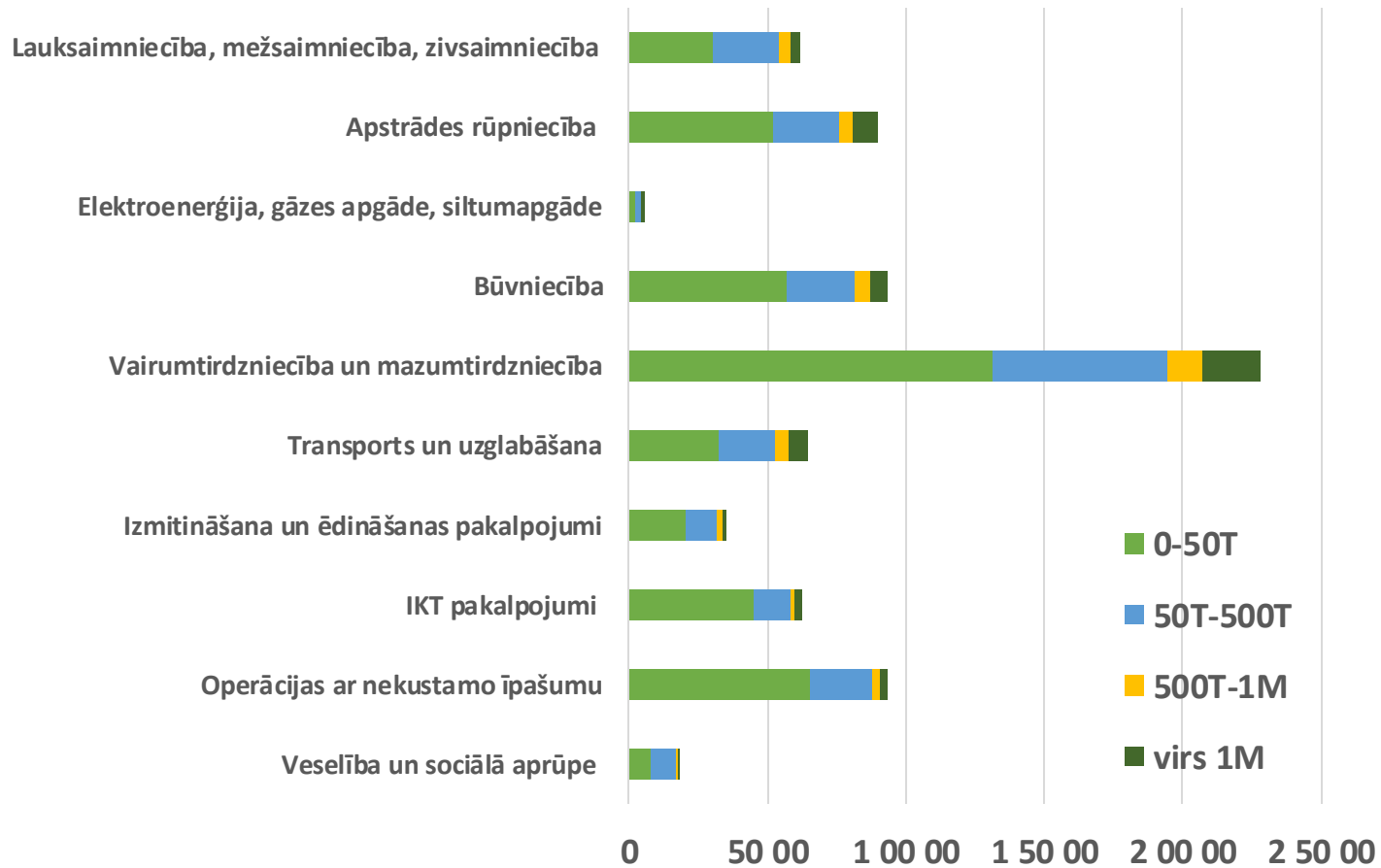
64% no uzņēmumiem gada neto apgrozījums ir mazāks par 50 000 EUR

6% jeb 6 398 uzņēmumiem neto apgrozījums **pārsniedz 1 miljonu EUR**

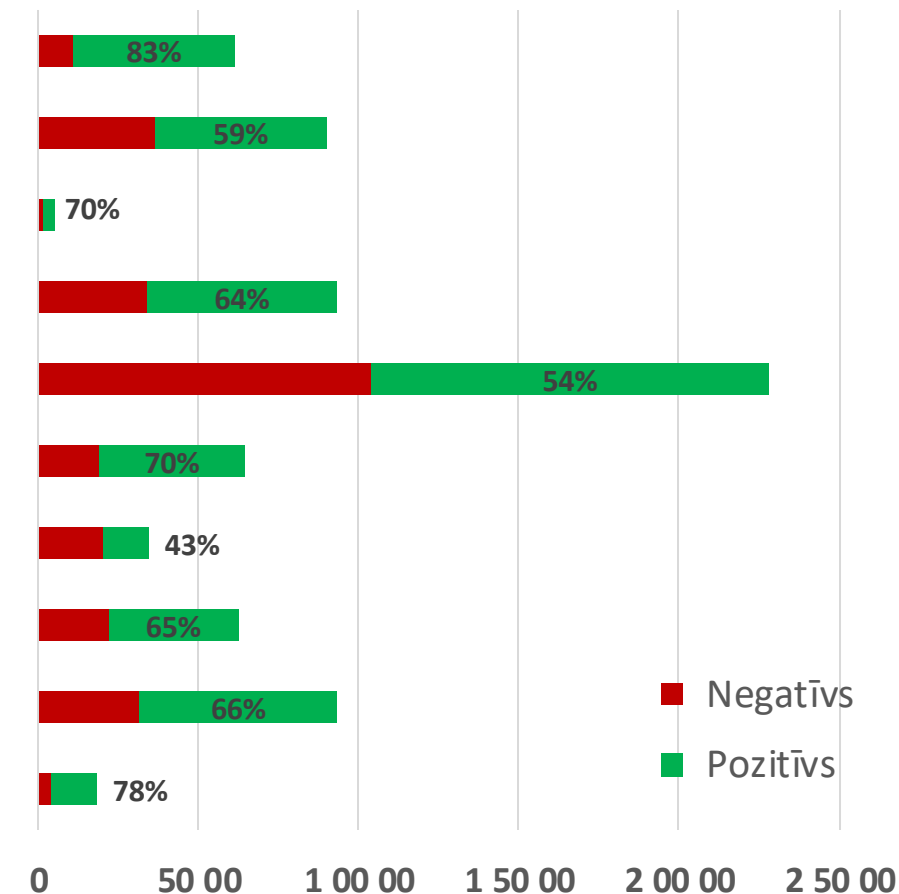
Uzņēmumu neto apgrozījums

Uzņēmumu skaits sadalījumā pa nozarēm un pa neto apgrozījuma grupām 2019. gadā

Uzņēmumu skaits ar pozitīvu un negatīvu pašu kapitālu sadalījumā pa nozarēm 2019. gadā

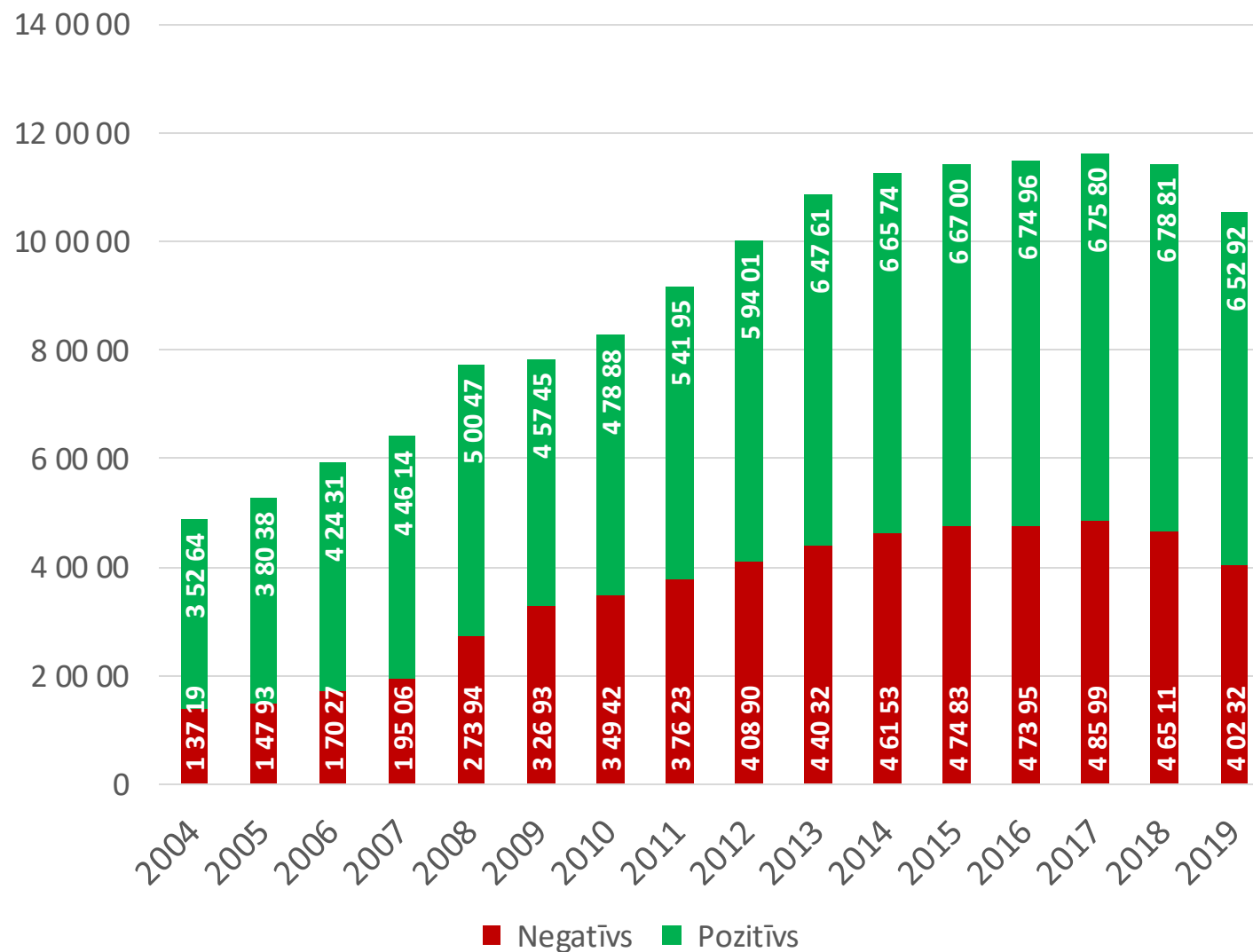
Uzņēmumu sadalījums pēc pašu kapitāla

2019. gadā 40 232 uzņēmumiem jeb **38% uzņēmumu pašu kapitāls bija negatīvs**

2019. gadā kopējais uzņēmumu skaits samazinājās **par 8868**

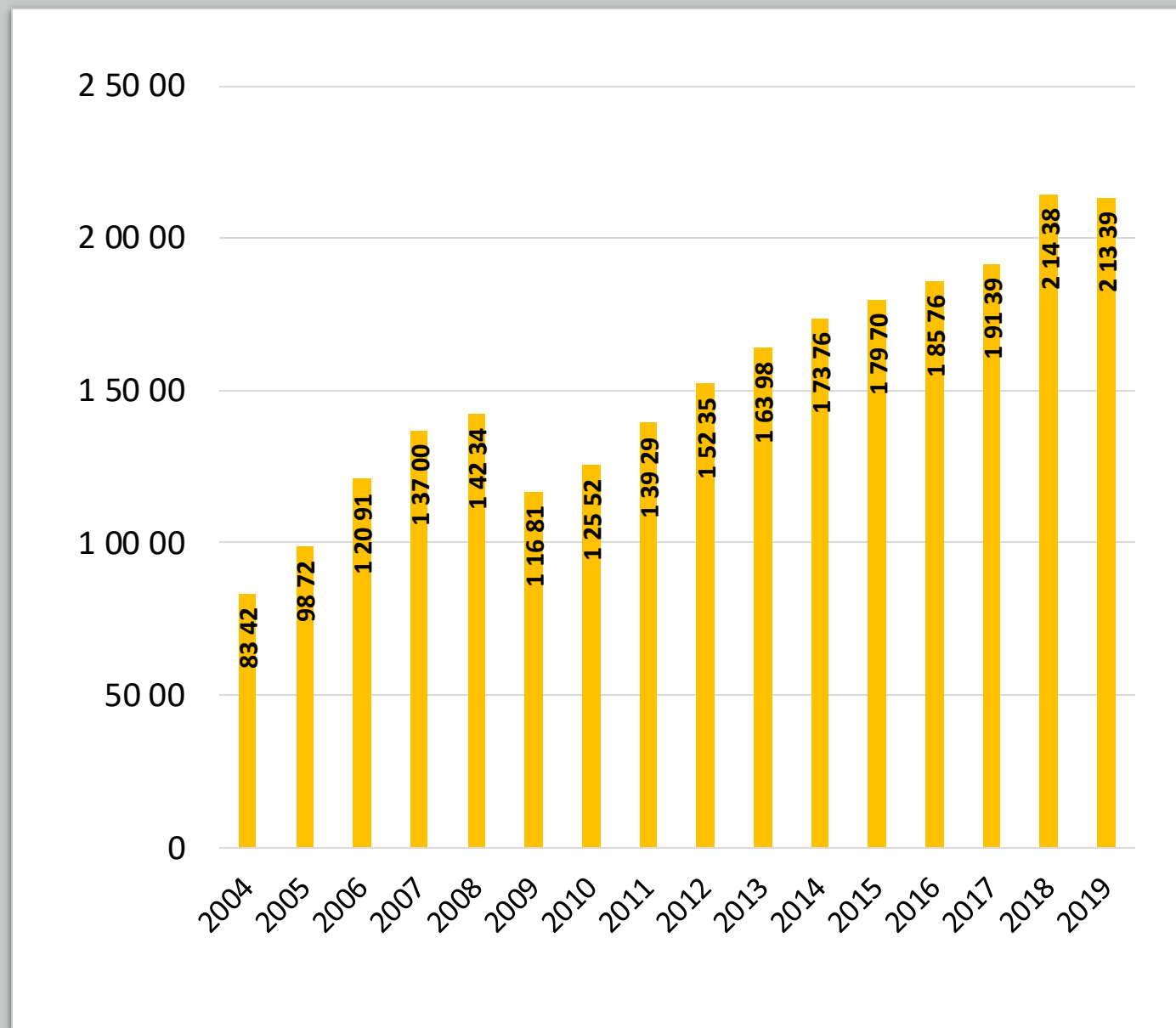
71% no šī samazinājuma veidoja uzņēmumi ar negatīvu pašu kapitālu

Aptuveni **80%** uzņēmumiem ar negatīvu pašu kapitālu neto apgrozījums ir < 50 000 EUR

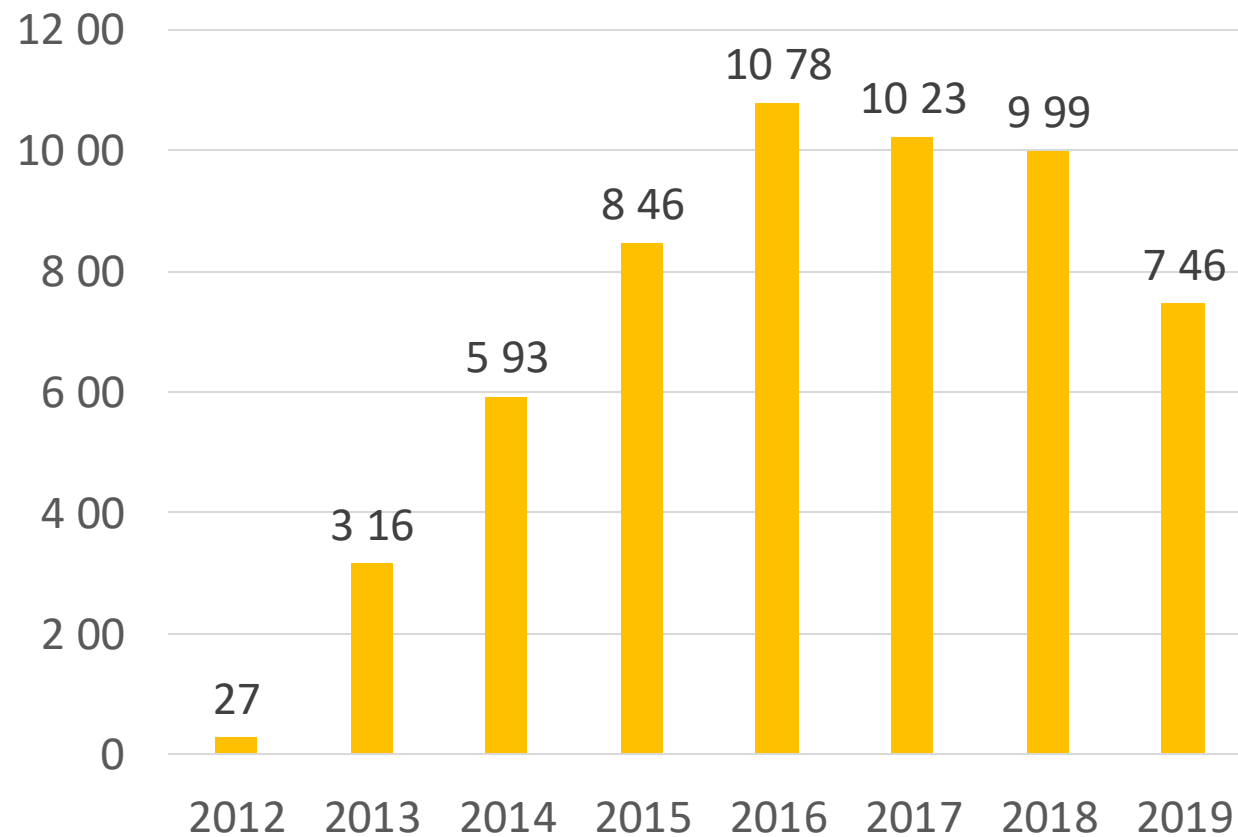
Pieaug uzņēmumu skaits ar pašu kapitālu > 50 000 EUR

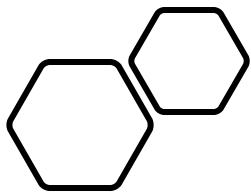
Šādu uzņēmumu īpatsvars no kopēja uzņēmumu skaita ir pieaugošs, 2019.g. tas ir **20%**

Pakāpeniski **samazinās** uzņēmumu skaits, kuru saimniecisko darbību aptur VID

90% gadījumu lēmums pieņemts par uzņēmumiem ar apgrozījumu zem 50 000 EUR

Uzņēmējdarbības vides izaicinājumi

Noziedzīgi
iegūtu
līdzekļu
legalizācija

Izvairīšanās no nodokļu nomaksas – ap
500 miljoniem EUR gadā

Korupcija – ap **500 miljoniem** EUR gadā

Maksātnespējas procesa efektivitāte

- **59%** visu juridisko personu procesu tiek pabeigti ar ziņojumu, ka nav mantas
- Nodrošinātie kreditori atgūst tikai **38 centus no 1 EUR**, bet procesa izmaksas pārsniedz atgūto apjomu, **sasniedzot 43 centus no katra EUR**

Agrīnā brīdināšana

Par uzņēmumiem, kuriem maksātnespēja izbeigta laikā no 2012. – 2014.gada 30.jūnijam, VK konstatēja, ka **44% gadījumu** uzņēmumiem bija negatīvs pašu kapitāls **vienu vai divus gadus** pirms maksātnespējas pasludināšanas

Latvijas starptautiskie novērtējumi ietekmē pievilcību investoriem un kreditēšanas risku svēršanu

141 valstu vidū Globālajā konkurētspējas reitingā Latvija ir novērtēta īpaši **vāji** tajos konkurētspējas rādītājos, kas raksturo “**juridisko vidi**”

**Regulējuma efektivitāte
strīdu izšķiršanā**

**Tiesu sistēmas
neatkarība**

40

22

93

74

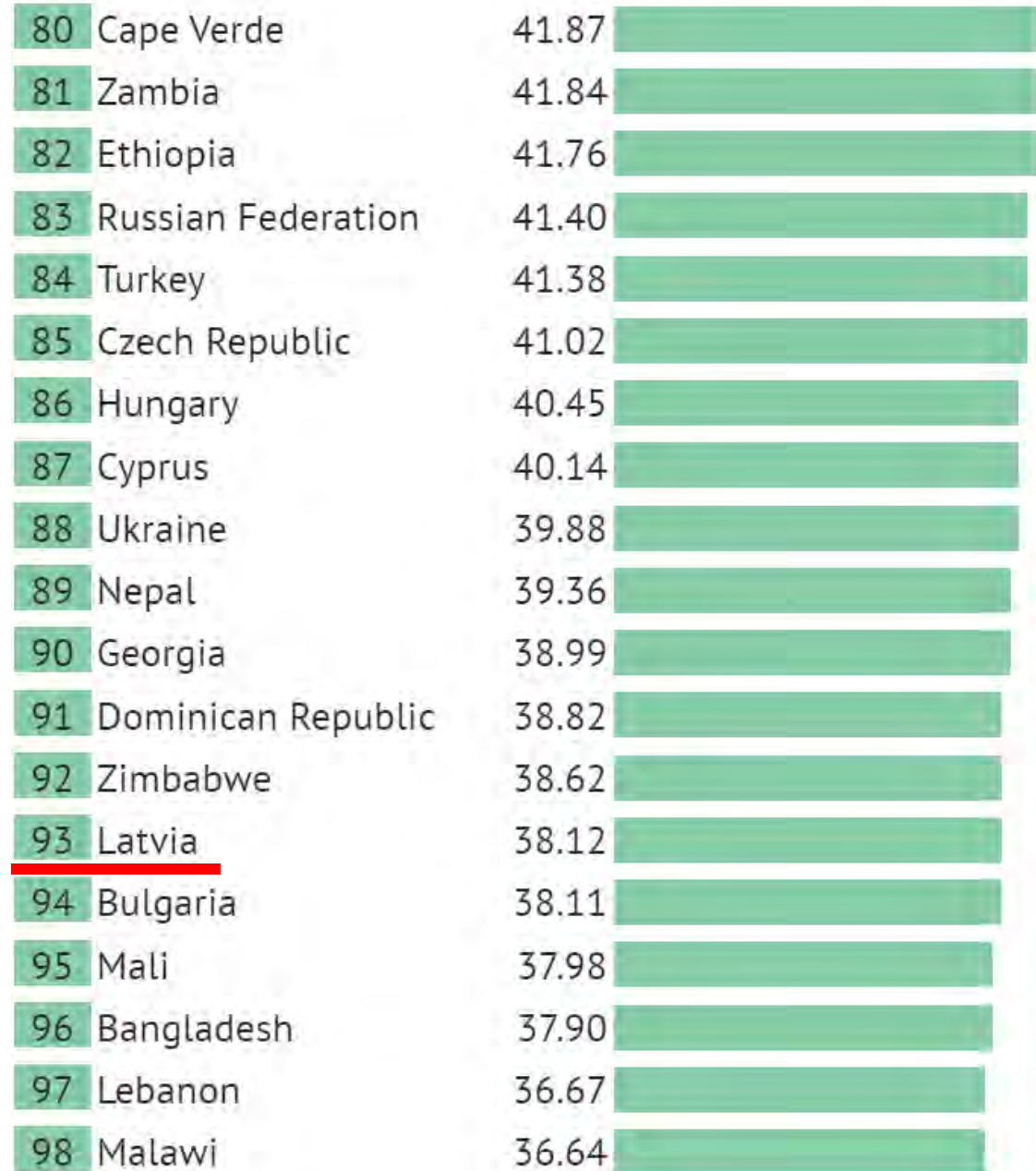
61

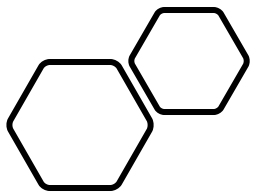

53

The Global Competitiveness Report 2019, World Economic Forum*

* <https://knoema.com/WFGCI2019/global-competitiveness-report-2019?country=1001100-oman&indicator=1000170-efficiency-of-legal-framework-in-settling-disputes>

Risinājumi

1

Tiesisko risku mazināšana kreditoriem,
tostarp, strādājot pie labākiem Latvijas
reitingiem novērtējumā

2

Attīstīt kapitāla tirgu

Valstis, kurās ir attīstīts kapitāla tirgus,
spēj operatīvāk pārvarēt krīzes

Ierobežot ēnu ekonomiku

Tai ir būtiska negatīvā ietekme gan uz tautsaimniecības kreditēšanas straujāku pieaugumu, gan tautsaimniecības ilgtspēju

Veicināt finanšu pratību gan uzņēmēju vidū, gan izglītības programmās skolēniem un studentiem

Secinājumi

- Bankas vēlas kreditēt vairāk:
  - objektīvi dati rāda, ka uzņēmumu spēja aizņemties viņu finanšu rādītāju dēļ ir zema
  - nozīmīgāko daļu procentu likmē veido obligātie, uz datiem balstītie riska aprēķini (ekonomikas cikliskums, ēnu ekonomika, parādu atgūšanas iespējas, tiesiskā vide u.c.)
- Tautsaimniecības izaugsmes attīstībai būtiska ir kapitāla tirgus attīstība, t.sk. valsts uzņēmumu kotēšana biržā, nekavējoša un būtiska ēnu ekonomikas samazināšana – nulles tolerance pret korupciju

Avoti

Lursoft pēc Latvijas Finanšu nozares asociācijas pasūtījuma sniegtā informācija

Is less more? Profitability and consolidation in the European banking Sector, 2019.gada jūlijs, 11.lpp.,
<https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/speeches/date/2019/html/ssm.sp190704~1f442782ac.en.pdf>

Finanšu sektora attīstības padomes sēde, Finanšu izlūkošanas dienesta informācija, 2020.gada 3.septembris

Valsts kontroles Revīzijas ziņojums «Vai valstī īstenotā maksātspējas politika ir efektīva?», 2015.gada 3.marts, 60.lpp.,
https://www.lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile//uploads/reviziju-zinojumi/2014/2.4.1-5_2014/2.4.1-5_2014/revzin_mn_3mar2015.pdf

Maksātspējas kontroles dienesta 2019. gada ziņojums, 26.lpp., http://mkd.gov.lv/lv/parmums/link_part_201/

Paldies!

FINANŠU
NOZĀRES
ASOCIĀCIJA